

Olsztyn, 10 stycznia 2021

dr hab. Maria Rólkowska
Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

**Recenzja osiągnięć naukowych doktora Leszka Gęsiaka SJ
ubiegającego się o nadanie stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauk o komunikacji
społecznej i mediach**

1. Charakterystyka drogi zawodowej Habilitanta

Doktor Leszek Gęsiak SJ ukończył w 1990 roku studia licencjackie na kierunku filozofia, na Wydziale Filozoficznym Towarzystwa Jezusowego w Krakowie (obecnie Akademia Ignatianum w Krakowie), pisząc pracę dyplomową *Miłość i lęk jako droga do wolności człowieka poprzez wybór samego siebie w świetle myśli Sorena Kierkegaarda na podstawie jego dzieła „Albo-albo”*. W roku 1995 uzyskał tytuł magistra teologii na Papieskim Wydziale Teologicznym w Warszawie (dziś Akademia Katolicka w Warszawie), przedstawiając pracę *Grzech pierwotny we współczesnej teologii hiszpańskiej*. Dwa lata później ukończył studia teologiczne we Francji w Centre Sèvres (Instytut Szkolnictwa Wyższego i Badań Towarzystwa Jezusowego w Paryżu). W roku 2004 na podstawie rozprawy *Wielokulturowość – rola religii w dynamice zjawiska*, pisanej pod kierunkiem prof. dr hab. Haliny Grzymały-Moszczyńskiej, uzyskał tytuł doktora nauk humanistycznych w zakresie religioznawstwa na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Od 2005 roku Habilitant pracuje jako adiunkt w Akademii Ignatianum w Krakowie, początkowo na Wydziale Filozoficznym, a obecnie w Instytucie Dziennikarstwa. W latach 2012-2017 kierował Polską Sekcją Radia Watykańskiego, a w międzyczasie, w roku akademickim 2013/14 oraz 2014/15, prowadził zajęcia jako profesor wizytujący na Wydziale Misjologii Papieskiego Uniwersytetu Gregoriańskiego w Rzymie.

Doktor Leszek Gęsiak SJ aktualnie sprawuje również kilka ważnych funkcji w macierzystej uczelni w Krakowie. Jest kierownikiem Katedry Mediów i Komunikacji Społecznej, członkiem Kierunkowego Zespołu Programowego m.in. dla kierunku Dziennikarstwo i Komunikacja Społeczna, a także pełnomocnikiem Rektora do spraw współpracy międzynarodowej oraz dyrektorem Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

2. Ocena osiągnięcia naukowego, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 Ustawy

Habilitant jako osiągnięcie naukowe wskazał monografię autorską *Rola radia w społeczeństwie wielokulturowym. Działalność grupy polskiej w wieloetnicznej australijskiej rozgłośni 3ZZZ*, wydaną w 2020 roku przez Wydawnictwo Naukowe Akademii Ignatianum w Krakowie. Na liczącą 330 stron pracę składają się: wprowadzenie, 11 rozdziałów, podsumowujące konkluzje oraz istotne elementy składowe rozprawy naukowej – bibliografia, 4 aneksy, indeks osobowy i rzeczowy oraz streszczenie w języku angielskim. Monografia ma logiczną i przejrzystą kompozycję, a zasadnicza treść pracy podzielona została przez Autora na trzy części. Część pierwsza (cztery rozdziały) ma charakter wprowadzający – traktuje o wielokulturowości Australii oraz systemie medialnym tego kraju. Druga część (trzy rozdziały) dotyczy analizowanego medium, czyli wieloetnicznej rozgłośni 3ZZZ działającej w Melbourne. Zaś część trzecia (cztery rozdziały), poświęcona jest głównemu przedmiotowi badań Autora, czyli grupie polskiej tej rozgłośni – jej roli i działalności w australijskim społeczeństwie wielokulturowym.

Zarysowany cel monografii, czyli „teoretyczne i empiryczne ustalenie szeroko rozumianego zakresu, w jakim media, a zwłaszcza rozgłoszenie radiowe, są pomocnym i równocześnie skutecznym narzędziem dla mniejszości etnicznych w utrzymaniu ich własnej tożsamości w społeczeństwie wielokulturowym” (s. 24-25), jak i przedmiot badań, czyli wieloetniczna australijska rozgłoszenia 3ZZZ, a szczególnie działalność jej polskiej sekcji, mają charakter medioznawczy. Należy docenić, że Autor zajął się dwoma zagadnieniami będącymi rzadko przedmiotem badań polskich medioznawców, czyli radiem społecznym (analizowanym przez Urszulę Doliwę i Stanisława Jędrzejewskiego, do prac których się odwołuje) oraz mediami w Australii, co wskazuje na innowacyjność Jego badań i ich pionierski charakter. Jest to przedsięwzięcie bardzo istotne, gdyż właśnie system radia społecznego w tym kraju należy do najlepiej rozwiniętych na świecie i ma bardzo długą historię.

Niełatwym zadaniem, jakie postawił przed sobą Habilitant, było także zebranie materiału badawczego, gdyż źródła archiwalne i dokumenty są bardzo często, w przypadku mediów polskojęzycznych i polonijnych, niekompletne, niezapisywane na nośnikach i rozproszone. Również przeprowadzenie badań własnych Autora, czyli przygotowanie źródeł wywołanych w postaci 10 wywiadów indywidualnych z osobami związanymi z rozgłośnią 3ZZZ (wykaz s. 267-268), było zadaniem czasochłonnym i żmudnym, wymagającym wysokich umiejętności komunikacji interpersonalnej. Atutem pracy o charakterze dokumentującym są także materiały zamieszczone w aneksach, w tym fotografie z prywatnych archiwów, oraz skany dokumentów w tekście książki.

Autor rozpoczyna monografię rozdziałem dotyczącym specyfiki australijskiego społeczeństwa wielokulturowego. Tematu nie ujął szerzej, gdyż pisał o tym w swojej książce *Wielokulturowość. Rola religii w dynamice zjawiska*, w której poświęcił Australii część rozdziału *Rodzaje społeczeństw wielokulturowych* (s. 168-183). Z tego samego powodu Doktor Leszek Gęsiak SJ w monografii habilitacyjnej o Jerzym Zubrzyckim – twórcy australijskiej polityki wielokulturowości oraz ważnej postaci Polonii australijskiej, która przyczyniła się do powstania radia i telewizji etnicznej SBS w Australii – jedynie wzmiankuje (s. 43), podobnie, jak o socjologu Jerzym Smoliczu, bez odniesień do jego prac naukowych poświęconych wielokulturowości Australii (s. 179).

Kolejne trzy rozdziały monografii (drugi, trzeci i czwarty) dotyczą powstania, przemian oraz charakterystyki mediów etnicznych i społecznych w Australii, a przede wszystkim etnicznych rozgłośni radiowych będących mediami trzeciego sektora. Autor powołuje się na znanych badaczy tego zagadnienia – między innymi: Steve’a Buckleya, Nico Carpentiera, Petera Lewisa i Susan Forde (s. 54). W tej części monografii Habilitant zawarł zagadnienia o charakterze teoretycznym związane z analizowanym medium – wskazał różnice między rozgłośniami publicznymi, komercyjnymi i społecznymi (s. 60-61), a także cechy charakterystyczne australijskich rozgłośni społecznych: demokratyzację, partycypację społeczną, inkluzywność (s. 61-70). Habilitant przedstawił również kwestie dokumentujące historię i stan obecny rozgłośni etnicznych i społecznych w Australii: działalność ważnych dla nich instytucji (np. Krajowej Rady Nadawców Etnicznych i Wielokulturowych, Fundacji Nadawców Społecznych), jak również istotne dla radiofonii dokumenty, np. Kodeks Zasad Radiofonii Społecznej, raport Australijskiego Urzędu ds. Mediów i Komunikacji z 2019 roku na temat słuchalności rozgłośni radiowych w tym kraju. Szczegółowo opisał raport o mediach społecznych z 2007 roku, przygotowany przez naukowców z Griffith, historię rozgłośni społecznych w stanie Wiktorii, rozgłośnie aborygeńskie oraz dane statystyczne dotyczące

słuchaczy i słuchalności rozgłośni społecznych. Ujęcie przedstawione przez Autora nie ma charakteru historycznego i całościowego ukazania etnicznych i społecznych mediów australijskich, co, ze względu na temat monografii, jest zrozumiałe. Pewne zdziwienie może budzić tylko fakt, że w monografii mowa jest o pierwszej etnicznej gazecie wydawanej w Australii (s. 44), ale nie zostało wspomniane Radio Adelaide – najstarsza rozgłównia typu *community* w tym kraju, która powstała w 1972 roku i jej polska redakcja.

Druga część książki traktuje o historii i przemianach wieloetnicznego radia 3 ZZZ, które zawiązało się w połowie lat 70. XX wieku jako jedna z pierwszych australijskich radiowych stacji społecznych, a obecnie należy do ponad stu tego rodzaju rozgłośni w kraju. Autor opisał ideę powstania, historię i ewolucję radia aż do roku 2019, w którym obchodziło ono 30-lecie swojej działalności, a także specjalnie przygotowany rok wcześniej raport podsumowujący funkcjonowanie stacji i wyznaczający jej strategię na przyszłość (s. 127-128). Przedstawione zostały również cele, zasady funkcjonowania, kwestie programowe, finansowe i techniczne rozgłośni.

Ze względu na wieloetniczny i wielokulturowy charakter analizowanego radia, bardzo istotna jest kwestia tworzących je sekcji językowych, którym Habilitant poświęcił podrozdział *Struktura językowa 3ZZZ* (s. 110-116). Trudność przedstawienia ponad pięćdziesięciu grup językowych jest oczywista, jednak przeważająca w tym fragmencie pracy nad treścią infografika nie sprzyja możliwie całościowemu zaprezentowaniu tematu.

Trzecia – zasadnicza część monografii – poświęcona została historii i działalności grupy polskiej w radiu 3ZZZ. Autor szczegółowo przedstawił powstanie i początki jej działalności, osoby ją tworzące, strukturę programową, historię burzliwych przemian sekcji i trudne często relacje z innymi rozgłościami australijskimi. Habilitant w monografii wielokrotnie wspomina o związku Polonii australijskiej z przedmiotem badań, a przeprowadzona przez Niego analiza sekcji polskiej radia jest działaniem pionierskim, które pozwoliło na „przybliżenie polskiemu czytelnikowi niemal zupełnie nieobecnej w literaturze przedmiotu działalności medialnej australijskiej Polonii” (s. 27) oraz „uchronienie od zapomnienia bardzo cennego dorobku kilkudziesięciu lat pracy i służby wielu Polaków żyjących na obczyźnie” (s. 27). Z wymienionych wyżej względów wydaje się, że przedstawienie, choćby w zarysie, historii i stanu obecnego polskiej diaspory na kontynencie australijskim (również jej wewnętrznych podziałów, o których Autor pisze), byłoby wskazane.

Habilitant w monografii wymienia też inne polskie grupy w mediach etnicznych w Australii i media polonijne oraz ich relacje z polską sekcją radia 3ZZZ: „Tygodnik Polski” (wspominając, że jest to najstarszy periodyk w języku polskim, początkowo ukazujący się jako

„Tygodnik Katolicki”, s. 45), który publikował m.in. artykuły związane ze sprawą Kazimierzy Łańcuckiej, sekcję polską rządowego radia etnicznego SBS, polskojęzyczne programy w radiu 3EA. Interesujące byłoby nakreślenie jeszcze szerszego obrazu mediów polonijnych i polskojęzycznych w Australii (tytułów prasowych, stacji radiowych i telewizyjnych, portali internetowych), aby w tym całościowym kontekście umiejscowić działalność i rolę polskiej grupy rozgłośni 3ZZZ, a także wskazać na relacje (lub ich brak) między tymi mediami.

Dr Leszek Gęsiak SJ szczegółowo przedstawia działalność polskiej grupy radia 3ZZZ, jednak w zakończeniu wprowadzenia pisze, że „(...) świadomie zaniechano pełnej ilościowej i jakościowej analizy zawartości programów. Zagadnienia te przekraczałyby bowiem ramy niniejszej monografii” (s. 32). Trudno pogodzić się z decyzją Habilitanta o tym celowym zaniechaniu, gdyż ilościowa i jakościowa analiza polskojęzycznych programów z wybranego przez Niego okresu z pewnością wzbogaciłaby treść książki i pozwoliłaby jeszcze bliżej poznać strukturę programową polskiej sekcji. Szkoda też, że Autor nie przeprowadził badań wśród słuchaczy rozgłośni podczas swego kilkumiesięcznego pobytu w Australii, gdyż ukazałyby one jeszcze pełniej rolę radia w społeczeństwie wielokulturowym, przedstawiając informacje zwrotne uzyskane od grupy docelowej, do której kierowane są programy w języku polskim. Pozostaje mieć nadzieję, że oba wyżej wymienione zadania badawcze zostaną przez Doktora Leszka Gęsiaka SJ zrealizowane i przedstawione w kolejnych publikacjach.

Podsumowując, monografia wnosi znaczący zasób wiedzy na temat mediów społecznych i etnicznych w Australii, a ten istotny wkład uzupełnia lukę w badaniach trzeciego sektora mediów. Co więcej, przeprowadzona analiza działalności polskiej grupy w rozgłośni australijskiej wzbogaca także znajomość historii i funkcjonowania mediów polskojęzycznych na świecie, co należy uznać za istotny i kolejny atut książki habilitacyjnej.

3. Ocena pozostałego dorobku i aktywności naukowej po uzyskaniu stopnia doktora

a. Pozostałe publikacje, niewchodzące w skład osiągnięcia habilitacyjnego

Dorobek naukowy Habilitanta, po uzyskaniu przez Niego stopnia doktora, obejmuje (poza monografią wskazaną jako osiągnięcie habilitacyjne) 15 prac naukowych, na które składają się: 1 monografia (wydanie książkowe rozprawy doktorskiej), 5 rozdziałów w monografiach wieloautorskich, 7 artykułów w czasopismach naukowych o zasięgu krajowym

i zagranicznym oraz 2 publikacje będące zapisami paneli dyskusyjnych. W przypadku tekstu naukowego *Jan Mikołaj Smogulicki (1610-1656): pionier dialogu międzykulturowego* konieczne jest wniesienie uwagi, że z porównania jego wersji angielskojęzycznych wynika, iż został on opublikowany dwukrotnie – najpierw (w języku angielskim i chińskim) w periodyku, a rok później (po chińsku) jako rozdział w monografii.

Wskazane przez Doktora Leszka Gęsiaka SJ teksty naukowe dotyczą konsekwentnie dwóch szerokich tematów badawczych, którymi się zajmuje: 1) wielokulturowości, 2) wielokulturowych i wielojęzycznych rozgłośni radiowych, w których działają polskie sekcje – Radia Watykańskiego i australijskiej rozgłośni 3ZZZ (będącej tematem rozprawy habilitacyjnej). Baza Web of Science odnotowała 1 cytowanie publikacji Habilitanta, a Jego współczynnik Hirscha (bez autocytowań) wynosi również 1. Należy podkreślić, że mimo niezbyt wielkiej liczby prac naukowych Jego autorstwa, mają one zasięg nie tylko polski, ale i międzynarodowy. Wynika to zarówno z miejsc, jak i języków publikacji – obok polskiego są to również: angielski, chiński, włoski i ukraiński. Zatem w dorobku Habilitanta istotne miejsce zajmuje nie tylko wielokulturowość, ale także – co się z nią ściśle wiąże – wielojęzyczność.

Doktor Leszek Gęsiak SJ jest też redaktorem naukowym książki *Elementy aksjologii Unii Europejskiej* autorstwa Janiny Wilk i Barbary Walczak, która została wydana w 2009 roku. Publikacja ta została przygotowana na podstawie dwóch prac magisterskich, których był promotorem, obronionych na Wydziale Filozoficznym ówczesnej Wyższej Szkoły Filozoficzno-Pedagogicznej „Ignatianum” w Krakowie.

b. Staże, granty, udział w konferencjach, aktywność międzynarodowa

Doktor Leszek Gęsiak SJ w 2007 roku odbył kilkumiesięczny staż w Australii, podczas którego zajmował się badaniem mediów społecznych – głównie radiofonii oraz dziennikarstwa obywatelskiego. Naukowym rezultatem stażu stała się monografia będąca głównym osiągnięciem w Jego procesie habilitacyjnym. Natomiast w semestrze zimowym roku akademickiego 2018/19 przebywał w Stanach Zjednoczonych na stażu naukowym w Kolegium Świętego Krzyża w Worcester, podczas którego, między innymi, wygłosił odczyt na temat mediów watykańskich i prowadził badania w należącym do Towarzystwa Jezusowego koncernie medialnym *America Media*.

Habilitant kierował także trzema grantami wydziałowymi, które były Jego projektami własnymi, na rodzimej uczelni w Krakowie. Pierwszy z nich, realizowany w roku 2018, dotyczył analizy polskojęzycznych zasobów dźwiękowych Sekcji Polskiej Radia Watykańskiego, drugi – przyznany do realizacji w roku następnym – związany był z badaniem wielokulturowej i wieloetnicznej działalności radia 3ZZZ, a jego efektem stała się monografia przedstawiona jako osiągnięcie naukowe w procesie habilitacyjnym. Przedmiotem badań trzeciego grantu, realizowanego w roku 2020, jest (podobnie jak w pierwszym projekcie) Sekcja Polska Radia Watykańskiego, analizowana pod kątem jej specyfiki programowej.

Doktor Gęsiak SJ uczestniczy również w projekcie badawczym przygotowywanym wspólnie przez Uniwersytet Warszawski, Katolicki Uniwersytet Lubelski i Akademię Ignatianum w Krakowie, którego celem jest digitalizacja i opracowanie naukowe archiwaliów Polskiej Sekcji Radia Watykańskiego – zadanie bardzo cenne i ważne ze względu na ocalenie materiałów źródłowych istotnych dla historii Polski, Kościoła katolickiego, a także historii mediów. Jego zadanie w tym grancie polegało na przeprowadzeniu procedur formalnych i podpisaniu umów ze Stolicą Apostolską pozwalających na rozpoczęcie cyfryzacji archiwaliów oraz zorganizowaniu ich transportu z Watykanu do Polski, a także na napisaniu rozdziału w przygotowywanej monografii na temat audycji Sekcji Polskiej Radia Watykańskiego.

W ocenianym okresie Habilitant wygłosił referaty na 11 konferencjach naukowych – zarówno w polskich ośrodkach naukowych (6) (w tym również o charakterze międzynarodowym), jak i zagranicznych (5). Konferencje krajowe, w których uczestniczył, odbyły się w Krakowie (5) i Poznaniu (1), natomiast zagraniczne miały miejsce w: Rumunii (1), Chinach (1), Tunezji (2) i Ukrainie (1). Tym samym Jego czynny udział w konferencjach nie ograniczał się do polskich ośrodków, ale wiązał się aktywnością naukową w Europie oraz na innych kontynentach.

Działalność międzynarodowa Habilitanta to nie tylko wymienione już zagraniczne staże naukowe, praca na stanowisku profesora wizytującego, udział w odbywających się poza Polską konferencjach naukowych oraz publikacje naukowe, które ukazały się w zagranicznych periodykach i pracach zbiorowych. Doktor Leszek Gęsiak SJ od 2018 roku uczestniczy także w międzynarodowym projekcie dotyczącym europejskiego humanizmu *European Humanism in the Making* (stworzonym przez Federację Uniwersytetów Katolickich Europy i Uniwersyteckie Centrum św. Ignacego w Antwerpii), w ramach którego w 2019 roku, we Włoszech, prowadził zajęcia dla studentów uniwersytetów europejskich dotyczące solidarności i różnorodności. W tym samym roku Habilitant przebywał także w ramach

programu Erasmus+ na dwóch uczelniach: Uniwersytecie Św. Józefa w Bejrucie, gdzie wygłosił wykłady na temat mediów watykańskich oraz na Uniwersytecie Katolickim w Lizbonie, gdzie prowadził wykłady i zajęcia na kierunku dziennikarstwo i nauki o komunikacji. W roku 2020 planowana była przez Habilitanta kontynuacja obu wyżej wymienionych działań (Erasmus+ KA 103 oraz projekt *European Humanism....*), które nie doszły do skutku z powodu pandemii koronawirusa.

Należy podkreślić, że zarówno praca naukowa, jak i współpraca międzynarodowa Habilitanta zostały uhonorowane w roku 2019 *Nagrodą Rektora Akademii Ignatianum w Krakowie* za „działalność na rzecz rozwijania współpracy międzynarodowej oraz badania naukowe w ramach czteromiesięcznego stażu naukowego w College of the Holy Cross w Worcester MA”.

c. Dydaktyka i popularyzacja nauki

Habilitant od 2005 roku prowadzi zajęcia dydaktyczne w Akademii Ignatianum w Krakowie – najpierw na kierunkach *Filozofia* oraz *Kulturoznawstwo*, a obecnie, na kierunku *Dziennikarstwo i Komunikacja Społeczna*. Spośród 13 wymienionych przez Niego zajęć dydaktycznych, cztery mają charakter ściśle medioznawczy: *Podstawy edytorstwa*, *Medioznawstwo europejskie*, *Informacyjne i publicystyczne gatunki dziennikarskie*, *Warsztat rzecznika prasowego*. Jest On także promotorem oraz recenzentem prac licencjackich i magisterskich (Habilitant nie podał dokładnej liczby wypromowanych rozpraw, a recenzowane określił na poziomie kilkudziesięciu).

Doktor Leszek Gęsiak SJ przeprowadzał również zajęcia dydaktyczne na innych uczelniach. W roku akademickim 2004/2005 na Uniwersytecie Jagiellońskim dla studentów programu Erasmus na temat komunikacji międzykulturowej, w latach 2013-2015 na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie – między innymi dotyczyły one dialogu kulturowego we współczesnej Europie, a w semestrze zimowym roku akademickiego 2018/2019 w Kolegium Świętego Krzyża w Worcester, w Stanach Zjednoczonych.

Istotne jest także duże zaangażowanie Habilitanta w działania w środowisku społecznym związane z popularyzacją nauki. Były to liczne wykłady i referaty wygłoszone na zaproszenie różnych podmiotów, między innymi: referaty w Puławach i Warszawie, wykład w Krakowie dla francuskiego Instytutu Wyższych Studiów Obrony Narodowej, referat na konferencji w Parlamencie Europejskim w Brukseli. Doktor Leszek Gęsiak SJ

przeprowadził też trzy wykłady dla słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku w rodzimej uczelni, jest również autorem artykułów popularno-naukowych, które zostały opublikowane w periodykach o charakterze społeczno-kulturalnym („Przegląd Powszechny”, „Więź”).

d. Dodatkowe aktywności i osiągnięcia Habilitanta

Poza pracą naukowo-badawczą o tematyce medialnej, Habilitant jest od wielu lat bardzo aktywnie zaangażowany w działalność dziennikarską (prasową, radiową i telewizyjną). W latach 2001-2003 był korespondentem Radia Watykańskiego w Brukseli, w okresie 2003-2006 pełnił funkcję redaktora naczelnego periodyku Prowincji Polski Południowej Towarzystwa Jezusowego „Nasze Sprawy”, a od 2006 do 2010 roku był redaktorem naczelnym „Posłańca Miesięcznika Katolickiego”, w którym opublikował 101 artykułów i wywiadów. Kolejne lata Jego działalności medialnej związane były z radiem – w okresie 2009-2012 stale współpracował z Radiem Kraków, przygotowując i prowadząc wspólnie z Anną Kluz-Łoś cykliczną, niedzielną audycję „Rozmowy o wierze” (109 odcinków).

W latach 2012-2017, co już zostało wspomniane, kierował Polską Sekcją Radia Watykańskiego – na antenie tej rozgłośni prowadził programy informacyjne i magazyny publicystyczne, przeprowadził ponad 200 wywiadów, a około 2 tysięcy artykułów informacyjnych Jego autorstwa zostało wyemitowanych lub opublikowanych na stronach internetowych stacji. Z inicjatywy Doktora Leszka Gęsiaka SJ, podczas Jego pracy w Radiu Watykańskim, doszło do utworzenia tak zwanego „pasma wspólnego”, w którym w programach przygotowywanych przez Sekcję Polską emitowane były ustandaryzowane audycje nagrane w regionalnych stacjach kościelnych, a kolejnym sukcesem Jego działalności kierowniczej było uzyskanie w 2013 roku zgody Stolicy Apostolskiej na regularne transmisje radiowe czwartkowych mszy świętych w języku polskim odprawianych przy grobie Jana Pawła II w Bazylice św. Piotra (odbierane przez kilkanaście rozgłośni polskich i polonijnych). W latach 2013-2016, wraz z innymi dziennikarzami i technikami Radia Watykańskiego, zajmował się obsługą medialną siedmiu podróży zagranicznych papieża Franciszka. Jednocześnie, w okresie 2012-2016, Doktor Gęsiak SJ współpracował z Telewizją Polską S.A., zajmując się transmisjami i komentarzami głównych uroczystości papieskich z Watykanu.

Intensywna i wieloletnia praca dziennikarska Habilitanta została dwukrotnie, zarówno zespołowo, jak i indywidualnie, nagrodzona. W roku 2012 była to nagroda zbiorowa *Totus*

medialny dla Sekcji Polskiej Radia Watykańskiego przyznawana przez Fundację Dzieło Nowego Tysiąclecia. Trzy lata później otrzymał On nagrodę indywidualną *Platynowy mikrofon Katolickiego Radia Podlasie* w kategorii „Modelowe kontakty z radiem”.

4. Wnioski końcowe

Biorąc pod uwagę całość dorobku naukowego Doktora Leszka Gęsiaka SJ – bazową dla postępowania habilitacyjnego monografię spełniającą wymogi rozprawy badawczej, aktywność naukową, w tym staże, granty oraz działalność dydaktyczną, popularyzatorską i zaangażowanie w funkcjonowaniu w środowisku społecznym poprzez aktywność medialną oraz dziennikarską – stwierdzam, że powyżej wymienione obszary działań, ocenione przeze mnie pozytywnie, stanowią właściwą podstawę do przystąpienia Habilitanta do kolokwium habilitacyjnego i nadania Mu stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauk o komunikacji społecznej i mediach. Opinię tę przekazuję Komisji Habilitacyjnej oraz Radzie Naukowej Instytutu Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediach Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

